

Cannabis: feit & fictie

Over cannabis, coffeeshops en cannabisconsumenten bestaan veel vooroordelen en misverstanden. Hieronder passeren een aantal ficties en feiten de revue. Meer informatie is te vinden op de website van de Vereniging voor Opheffing van het Cannabisverbod: www.voc-nederland.org

Fictie: 'Het THC-gehalte van Nederwiet stijgt al jaren'

Feit: De jaarlijkse metingen van het Trimbos instituut geven een duidelijk beeld van de ontwikkeling van het gemiddelde THC-percentages van in ons land verkochte wiet. Tot 2004 steeg dit percentage, daarna is het vrijwel elk jaar gedaald. Citaat uit het meest recente Trimbos-rapport (juli 2011): 'Het gemiddelde THC-gehalte in nederwiet (de meest populaire variant) is het afgelopen jaar gedaald van 17,8% in 2010 naar 16,5% in 2011.' Ter vergelijking: in 2004 bedroeg dat gehalte 20,4%.

Fictie: 'Invoering van een wietpas leidt tot minder overlast en minder cannabisgebruik'

Feit: De wietpas kent eigenlijk alleen tegenstanders. Gemeenteraden, burgemeesters, instellingen voor verslavingszorg, consumenten, de cannabisbranche en zelfs de Landelijke Taskforce Aanpak Georganiseerde Hennepteelt hebben zich uitgesproken tegen zo'n pas. Bij een debat in de Amsterdamse Rode Hoed verklaarde Bart Nieuwenhuizen van de Taskforce op 25 april 2011:
'Ik snap echt niet wat een wietpas zou helpen in de bestrijding van de georganiseerde misdaad. (...) Ik sluit me aan bij de vorige spreekster: ik weet ook niet wat de oplossing is van welk probleem. En ik mag hopen dat als hij er komt, wij niet onze capaciteit voor het controleren van die pasjes moeten gaan inzetten. Want we hebben echt wel wat beters te doen.'
Alom wordt verwacht dat een wietpas niet zal leiden tot minder gebruik, maar wel tot meer overlast door verkoop in het illegale circuit. Dus zonder scheiding der markten, leeftijdscontrole, afdracht van belastingen etc.

Fictie: 'De cannabisteelt is volledig in handen van de georganiseerde misdaad'

Feit: Zolang de teelt van cannabis verboden is, is het onmogelijk om harde en sluitende gegevens over die teelt te verzamelen. Dat geldt dus ook voor betrokkenheid van de georganiseerde criminaliteit bij de teelt van cannabis. Onderzoekers geven wel aan dat de jacht op kleine thuistelers en het opvoeren van repressie heeft geleid tot verschuiving naar grotere telers, verharding en een toename van geweld.

Fictie: 'Thuisteelt levert altijd brandgevaar en andere ernstige risico's op'

Feit: Het is heel goed mogelijk om zonder enig veiligheidsrisico thuis cannabisplanten te telen, op het balkon, in de tuin of binnen onder kunstlicht. In de woorden van kantonrechter mr. P.M. Knaapen: 'Een hennepkwekerij die volgens de regels van de kunst is ingericht is niet gevaarlijk, bezorgt geen overlast en veroorzaakt geen relevante schade, evenmin als een bloemenkas dat bijvoorbeeld doet.' (AQ9850, Sector kanton Rechtbank 's-Hertogenbosch, 307591)

Fictie: 'Coffeeshop zijn een bron van veel overlast'

Feit: In geen enkel onderzoek is ooit aangetoond dat coffeeshops meer overlast veroorzaken dan cafés en andere natte horeca. Het tegendeel is waar: coffeeshops moeten zich aan zulke strenge regels houden, dat zij alles doen om elke vorm van overlast te voorkomen. Beveiligingspersoneel aan de deur of 'buurtgastheren' bij coffeeshops zijn al lang geen uitzondering meer. In de grensstreken kan eventuele parkeeroverlast makkelijk worden opgelost door spreiding van coffeeshops en het bieden van voldoende parkeerruimte, zoals het succesvolle coffeeshopbeleid van Venlo bewijst. Dit beleid wordt binnenkort ook in Maastricht ingevoerd.

Fictie: '80 tot 90% van de Nederlandse wiet is bestemd voor export'

Feit: Ook voor deze veelgehoorde stelling geldt: zolang cannabisteelt verboden is, is het onmogelijk om harde en sluitende gegevens over die teelt te verzamelen. De cijfers die politiciemenen noemen zijn per definitie gebaseerd op schattingen en extrapolaties. Niemand beschikt over een overzicht van alle kwekerijen in Nederland, laat staan over de verhouding tussen cannabis voor export en cannabis voor de binnenlandse markt.

Vast staat dat in heel Europa cannabis wordt geteeld. De Britse politie claimt al enige tijd dat het koninkrijk volledig in haar eigen behoefte voorziet. In alle EU-landen kunnen thuistelers bij growshops terecht. Het is dan ook onwaarschijnlijk dat het grootste deel van de Nederlandse cannabis wordt geëxporteerd. Gerd Leers, ex-burgemeester van Maastricht en minister in het kabinet Rutte, tijdens het Cannabis Tribunaal 2010: 'Dacht u nou werkelijk dat in Spanje, Frankrijk, Italië, Duitsland geen grote en grootschalige productie van cannabis plaatsvindt? Hou toch op! Dat kan daar nog veel goedkoper en onder veel betere omstandigheden dan bij ons.'

Fictie: 'Coffeeshops nabij scholen leiden tot hoger gebruik onder jongeren'

Feit: Het cannabisgebruik onder Nederlandse jongeren ligt al jaren lager dan in andere EU-landen, waar geen coffeeshops bestaan. Van alle Nederlanders tussen 15 en 24 jaar heeft 11,4 % in het laatste jaar cannabis gebruikt, in Frankrijk is dat 21,7 % (Jaarverslag 2009 Europees Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving, Tabel GPS-8). Daar komt bij dat slechts 23 % van de Nederlandse gemeenten coffeeshops heeft, de overige 77 % dus niet. Toch verschilt het cannabisgebruik van jongeren in gemeenten met en zonder coffeeshops nauwelijks.

Fictie: 'Cannabis is niet meer zo onschuldig als vroeger, door het hoge THC-gehalte is het een harddrug'

Feit: In de jaren zestig en zeventig werd in ons land vrijwel uitsluitend hasj gerookt, een concentraat met een hoog THC-gehalte, dat weinig verschilt van het THC-gehalte in moderne nederwiet. Bovendien is THC zeker niet de enige psychoactieve stof in cannabis. In totaal zijn ruim 60 verschillende cannabinoïden aangetoond; hun onderlinge samenhang bepaalt het effect. Recent onderzoek wijst uit dat de rol van cannabidiol (CBD) tot nu toe sterk is onderschat; CBD vermindert de werking van THC en heeft een dempend effect op angsten en andere negatieve gevoelens. Het THC-gehalte alleen is dus ontoereikend om effect of 'sterkte' van cannabis te bepalen. In de praktijk stemmen consumenten hun keuze voor een soort en de dosering af op het effect.

Fictie: 'Gebruik van cannabis leidt tot gebruik van hard drugs (Stepping stone theorie)'

Feit: Hoewel de 'Stepping stone' theorie, die zegt dat cannabisgebruik leidt tot gebruik van hard drugs, door de wetenschap al decennia geleden is weerlegd, duikt zij toch regelmatig op in het debat. De oorzakelijke relatie bestaat niet; dat elke alcoholist is begonnen met melk drinken, betekent niet dat melkgebruik leidt tot alcoholisme. In de drugsnota van 2000, *Het pad naar de achterdeur*, concludeerde het ministerie van justitie: 'Veruit het grootste deel van de cannabisgebruikers [stopt] voor hun dertigste met het gebruik zonder ooit harddrugs te hebben gebruikt.'

Fictie: 'Cannabis is troep'

Feit: Cannabis wordt in de hele wereld al duizenden jaren toegepast als medicijn, inspiratiebron en roesmiddel. Nog nooit is er door cannabisgebruik één dode gevallen. Sinds 2003 is cannabis in de Nederlandse apotheken verkrijgbaar. De lijst ziektes en aandoeningen waarbij cannabis een verzachtende of helende werking heeft blijft groeien. Een greep: reuma, migraine, epilepsie, glaucoom, multiple sclerose, colitis ulcerosa, ziekte van Parkinson, chemotherapie, Alzheimer, anorexia, ziekte van Crohn, astma, menstruatiekrampen, ADHD, angststoornissen, ME/chronische vermoeidheid, slaapstoornissen, eczeem/jeuk en fibromyalgie.